

Enhed
Handicap

Dato
19-06-2020

Projektbeskrivelse for spor 1 i evalueringen af det specialiserede socialområde: Afdækning af det specialiserede socialområde

Indledning

Regeringen har iværksat en evaluering af det specialiserede socialområde.

Evalueringen gennemføres i tre spor. I denne projektbeskrivelse gennemgås evalueringens spor 1, der er en afdækning af det specialiserede socialområde. Formålet er at skabe et overblik over området.

Afdækningen i evalueringens spor 1 gennemføres i 2020.

Leverancer

Evalueringens spor 1 har tre delleverancer:

1. Afdækning af tilbud
2. Afdækning af målgrupper
3. Afdækning af områdets strukturelle opbygning

De tre leverancer gennemgås nedenfor:

Ad 1. Afdækning af tilbud

I afdækningens del 1 udarbejdes der en deskriptiv analyse af tilbud på det specialiserede socialområde. Denne del af afdækningen gennemføres gennem en analyse af tilbud, der hovedsageligt er omfattet af socialtilsynet (1.1). Supplerende hertil udarbejdes en oversigt over matrikelløse indsatser, videnscentre mv. på det specialiserede socialområde (1.2).

1.1. Deskriptiv analyse af tilbud til børn, unge og voksne

I afdækningens del 1.1 udarbejdes der en deskriptiv analyse hovedsageligt af tilbud til børn, unge og voksne, der er omfattet af socialtilsynet. Der er tale om tilbud til børn, unge og voksne med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, psykiske lidelser og/eller sociale problemer. Analysen skal tilvejebringe generel viden om de specialiserede sociale tilbud. Plejefamilieområdet er ikke omfattet. Afdækningens del 1.1 udarbejdes på baggrund af data fra Tilbudsportalen, der således sætter rammen for analyserne i denne del af afdækningen.

På Tilbudsportalen findes informationer om, hvilke målgrupper tilbuddene er godkendt til. Det drejer sig om i alt 46 målgrupper. Derudover findes bl.a. information om, hvilken lovhjemmel det enkelte tilbud er oprettet efter, tilbuddenes geografiske

placering og ejer- og driftsforhold.

På den baggrund belyses i denne del af afdækningen de forskellige tilbudstyper, herunder fx bo- og døgntilbud og botilbudslignende tilbud til voksne efter almenboligloven. Det belyses, hvilke målgrupper tilbuddene er godkendt til, og der ses på tilbuddenes geografiske placering og virksomhedsform, herunder kommunale, regionale og private tilbud. I den forbindelse vil eventuelle mønstre på tværs af disse parametre blive belyst.

Afdækningen vil således bl.a. belyse:

- Antal tilbud og deres geografiske placering
- Antal tilbud godkendt til de enkelte målgrupper
- Antal forskellige målgrupper tilbuddene er godkendt til
- Antal pladser på de forskellige tilbudstyper
- Antal af kommunale, regionale og private tilbud til de forskellige målgrupper
- Eventuelle sammenhænge mellem et tilbuds ejerform og målgruppe (er der f.eks. målgrupper, hvor der hovedsageligt er tilbud med én bestemt ejerform)
- Hvilke kombinationer af målgrupper, der oftest optræder sammen (hvor et tilbud er godkendt til flere forskellige målgrupper)
- Hvilke kombinationer af tilbudstyper, fx botilbud til henholdsvis midlertidigt og længerevarende ophold, der oftest optræder sammen
- Medarbejdernes uddannelsesniveau (dette vil blive belyst ved at koble data fra Tilbudsportalen med registerdata).

Derudover ses også på tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104.

Ovenstående vil blive suppleret med yderligere oplysninger, hvor muligt. Der vil således bl.a. også blive set på, hvilke tilbud der er VISO- og KAS-leverandører.

1.2 Matrikelløse indsatser og videnscentre mv.

Afdækningen af tilbud på det specialiserede socialområde, der er omfattet af socialtilsynet, vil blive suppleret af en oversigt over matrikelløse indsatser, videnscentre og lignende, som også er en væsentlig del af indsatsen på området. Det kan fx være kommunikationscentre for borgere med funktionsnedsættelser og psykologbehandling og terapiforløb knyttet til bestemte/afgrænsede problematikker på børneområdet. Oversigten skal belyse de specialiserede sociale indsatser, der rundt i landet tilbydes til børn, unge og voksne med behov herfor, og som ikke ydes i botilbud eller døgninstitutioner mv., hvor borgeren bor i en kortere eller længerevarende periode. Oversigten vil blive udarbejdet på baggrund af eksisterende viden og information, herunder med input fra evalueringens følgegruppe og andre interessenter.

2. Afdækning af målgrupper

I afdækningens del 2 udarbejdes der på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik en kortlægning af modtagere af specialiserede sociale tilbud for at få overordnet viden om områdets målgrupper. Afdækningen vil bl.a. belyse:

- Antal modtagere af sociale indsatser, herunder bl.a. modtagere af forebyggende foranstaltninger, anbringelser og efterværn til børn og unge, midlertidige og længerevarende botilbud til voksne samt botilbudslignende tilbud og socialpædagogisk støtte. Desuden opgøres antallet af brugere af kvindekrisecentre, herberger og forsorgshjem samt personer i stofmisbrugsbehandling. Endeligt ses der på antallet af modtagere af aktivitets- og samværstilbud, beskyttet beskæftigelse og hjælperordninger (bl.a. BPA) efter serviceloven.
- Udviklingen i antallet af modtagere af sociale indsatser de senere år.
- Køn, alder og herkomst for modtagerne.
- Modtagernes fordeling på målgrupper baseret på kommunernes vurdering af typen af behov/funktionsnedsættelse. Målgrupperne omfatter hhv. fysisk funktionsnedsættelse, kognitiv funktionsnedsættelse, psykiske vanskeligheder og socialt problem (sidstnævnte omfatter kun voksenområdet).

3. Afdækning af det specialiserede socialområdes strukturelle opbygning

I afdækningens del 3 belyses den nuværende strukturelle opbygning af det specialiserede socialområde. Dette bl.a. for at sikre et solidt fundament for at se på områdets fremadrettede opbygning. Der vil også i relevant omfang blive set på snitfladerne til øvrige sektorer, herunder psykiatrien.

Afdækningen af den strukturelle opbygning af det specialiserede socialområde omfatter en afdækning af følgende elementer:

- Den nuværende overordnede struktur og opgavefordeling på området mellem kommuner og regioner mv.
- Tilbuddenes finansiering.
- Kommunernes visitation til de specialiserede sociale tilbud, herunder belyser Ankestyrelsen i en analyse kommunernes overvejelser ved visitation af borgere til sociale tilbud. Derudover ses også på omfanget af kommunernes anvendelse af botilbud uden for egen kommune.
- Betydningen af de samlede økonomiske incitamenter for kommunernes prioriteringer, herunder betydningen af udligning.
- Nuværende mekanismer til at sikre specialisering og kvalitet i indsatsen. Her ses bl.a. på socialtilsynet, VISO, den nationale koordinationsstruktur i Socialstyrelsen (NATKO) og rammeaftalerne mellem kommuner og regioner.

Afdækningen vil inddrage viden fra det *nye og fælles samarbejde* om det specialiserede voksenområde, som regeringen og KL aftalte med aftalen om kommunernes økonomi for 2020 og den aftalte fortsættelse i aftalen for 2021.

Endelig vil afdækningens resultater blive sat i et internationalt perspektiv gennem en analyse af opbygningen af det specialiserede socialområde i Sverige, Norge og Danmark, som VIVE udarbejder for Social- og Indenrigsministeriet.